

Väljavõte Väike-Maarja Gümnaasiumi õppekavast

Hindamise korraldus põhikoolis ja gümnaasiumis

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

I Hindamise eesmärk

- 1.1. Toetada õpilase individuaalset arengut;
- 1.2. anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 1.3. innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 1.4. suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 1.5. suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 1.6. anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

II Hindamisest teavitamine

- 2.1. Hindamise korralduse alused on kättesaadavad kooli koduleheküljel.
- 2.2. Kool annab põhikooli 1.-4. klassi õpilasele ja vanematele kirjalikku tagasisidet õpilase õppeedukuse, käitumise ja hoolsuse kohta kaks korda õppeaastas, 5.-9. klassi õpilasele ja vanematele kolm korda õppeaastas.
- 2.3. Kool annab gümnaasiumi õpilasele ja vanematele kirjalikku tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta kaks korda õppeaastas.
- 2.4. Õpilase jooksvad hinded on veebipõhiselt eKoolis. Vajadusel väljastatakse hinneteleht paber kandjal.
- 2.5. Õpilase kokkuvõtvad hinded kajastuvad tunnistusel või õpinguraamatus ja veebipõhiselt eKoolis.

- 2.6. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta.
- 2.7. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.
- 2.8. Hindamisest teavitamine sätestatakse kooli kodukorras.

III Kujundav hindamine

- 3.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- 3.2. Õppetunni vältel saab õpilane tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtustele ning heade tavadele.
- 3.3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
- 3.4. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappi võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

IV Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

- 4.1. Õpilase teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas õppekavas toodud oodatavate tulemustega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
- 4.2. Hindamisel viie palli süsteemis:
- 4.2.1. Hindega „5” („väga hea”) hinnatakse suulist vastust/esitust, kirjalikku või praktilist tööd/tegevust, kui õpilane on omandanud nõutavad teadmised ja oskused.
- 4.2.2. Hindega „4” („hea”) hinnatakse õpilast, kui tema teadmistes ja oskustes esineb väiksemaid eksimusi.
- 4.2.3. Hindega „3” („rahuldav”) hinnatakse õpilast, kui tema teadmistes ja oskustes esineb puudusi ja vigu.
- 4.2.4. Hindega „2” („puudulik”) hinnatakse õpilast, kui tema teadmistes ja oskustes esineb olulisi puudusi ja vigu.
- 4.2.5. Hindega „1” („nõrk”) hinnatakse, kui õpilane ei ole omandanud nõutavaid teadmisi ja oskusi.
- 4.2.6. „5” väga hea 90–100%
- 4.2.7. „4” hea 75–89%
- 4.2.8. „3” rahuldav 50–74%
- 4.2.9. „2” puudulik 20–49%
- 4.2.10. „1” mitterahuldav 0–19%.
- 4.2.11. Esitatud skaalast 5% üles- või allapoole moodustab piiritsooni, mille puhul õpetaja võib põhjendatult hindekskaalat muuta, arvestades töö mahtu, ülesande keerukust, vigade arvu ja liiki.
- 4.3. Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse selles õppekavas sätestatud erisusi ja hindamisaluseid.
- 4.4. Õpilast, kellele rakendatakse õpiabi, võib vajadusel hinnata hindega „rahuldav“ kui ta on saavutanud 35% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.
- 4.5. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks kaks nädalat.

V eKoolis hindamise ja koolikohustuse täitmise tähistused

- 5.1. Koolikohustuse täitmisega seotud tähistused:
- „+“ hilinemine;

- „-“ puudumine;
- „H“ puudumine haiguse tõttu;
- „K“ kodused põhjused;
- „M“ muud põhjused (projektid, klassiekskursioonid jms);
- „V“ võistlused, olümpiaadid jm kooli esindamised;
- „P“ põhjuseta puudumine.

5.2. Käitumise ja hoolsuse hindamine:

- „E“ eeskujulik;
- „H“ hea;
- „R“ rahuldav;
- „MR“ mitterahuldav.

5.3. Järelevastatud hinne on märgitud **tärniga**.

5.4. Gümnaasiumiastme kursuste hinnete parandamisel kustutatakse esimene kursusehinne ja märgitakse uus hinne ning selgitus.

VI Kokkuvõtvad hinded ja järgmise klassi üleviimine

- 6.1. Kokkuvõttev hindamine põhikoolis on hinnete koondamine poolaasta, trimestri ja aastahinneteks.
- 6.2. I klassis võib kokkuvõtva hindamisena kasutada sõnaliste kokkuvõtivate hinnangute andmist. Kokkuvõtvas hinnangus peab selgelt kajastuma, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.
- 6.3. II-IX klassis rakendatakse sõnaliste kokkuvõtivate hinnangute andmist koos kokkuvõtva hindega. Kokkuvõtvides trimestri ja poolaasta hinnangutes peab selgelt kajastuma, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.
- 6.4. Gümnaasiumi õpilase õpitulemusi õppeaines hinnatakse kokkuvõtvalt kursusehinnetega viie palli süsteemis ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega viie palli süsteemis.
- 6.5. Positiivse kursusehinne/trimestrihinne saamiseks peab õpilane osalema 80% antud kursuse/trimestri tundide mahust. Kui õpilane ei ole osalenud vajalikul määral õppetöös, siis tuleb õpilasel sooritada arvestustöö õppekavas nõutud teadmiste ja oskuste kohta. Kui õpilane ei ole osalenud õppetöös kooli esindamise tõttu, siis ta ei pea sooritama täiendavat arvestustööd, sh tunnitööd.
- 6.6. Kool võib 1.-9. klassi valikainete hindamisel kasutada hindeid või hinnanguid „arvestatud“ ja „mittearvestatud“.

- 6.7. 1.-9. klassi valikainete kokkuvõttev numbriline aastahinne pannakse välja koostöös valikainete õpetajatega, kui valikained on toimunud trimestripõhiselt.
- 6.8. Kool võib gümnaasiumi valikkursuste hindamisel kasutada hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”, neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.
- 6.9. Kui gümnaasiumiastme õpilane on osalenud ülikooli teaduskooli täiendõppeprogrammis, mille maht on vähemalt 2 EAP (52 tundi) ja talle on väljastatud ülikooli poolt tunnistus, siis võib selle arvestada ühe valikkursusena.
- 6.10. Kui gümnaasiumiastme õpilane on õppeaasta jooksul koostanud huviringi õppematerjalid ja läbi viinud selle põhjal vähemalt 70 ringitundi, siis võib selle arvestada kahe valikkursusena.
- 6.11. Õpilasele, kelle poolaasta- või trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, õpiabi, konsultatiivne õppetöö jm).
- 6.12. Kokkuvõtvate poolaasta- ja trimestrihinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia põhikooli õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.
- 6.13. Gümnaasiumi õpilane, kelle õppeaasta keskel saadud kursusehinne on „puudulik” või „nõrk” või on jäetud välja panemata, saab kursuse hinnet parandada kolme nädala jooksul uue kursuse alguses. Kui õpilane seda võimalust ei kasuta, siis jäetakse õpilane täiendavale õppetööle ning talle antakse võimalus parandada kuni **kaks** kursuse hinnet täiendava õppetöö perioodil.
- 6.14. Kui õppeaasta lõpul on gümnaasiumi õpilasel, kuni kahes õppeaines viimase kursusehinne „puudulik” või „nõrk” või on jäetud välja panemata, siis määratakse õpilasele täiendav õppetöö.
- 6.15. Gümnaasiumi õpilasel on võimalus täiendava õppetöö perioodil likvideerida õppevõlgnevused.
- 6.16. Pärast täiendavat õppetööd võidakse õpilane üle viia järgmisse klassi, kui tal on kuni kaks kursusehinnet „puudulik” või „nõrk”, nelja või enama kursusega õppeainetes.
- 6.17. Gümnaasiumiastme õpilane arvatakse õpilaste nimekirjast välja juhul, kui ta ei ole saavutanud hindamisjuhendis sätestatud nõutavaid õpitulemusi.
- 6.18. Gümnaasiumi lõputunnistus väljastatakse õpilasele, kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad ja valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud.

- 6.19. Õppeaines, mille riigieksam toimub väljaspool eksamiperioodi, pannakse 12. klassi kooliastmehinne välja enne riigieksamit. Teiste õppeainete hinded pannakse välja enne õppeperioodi lõppu. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetöole, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendavat õppetööd.
- 6.20. Põhikooli õpilane jäetakse täiendavale õppetöole õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetöole jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu.
- 6.21. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta põhikooli õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
- 6.22. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetöole.

VII Põhikooli lõpetamine

- 7.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
- 7.2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
- 7.2.1. kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- 7.2.2. kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
- 7.3. Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad

hinded või milles tal ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, käsitöös ja kodunduses ning tehnoloogiaõpetuses. Kooli lõpetamisel eksternina võimaldatakse lõpetajale kooli poolt juhendatud õppetegevust kokku vähemalt 15 arvestusliku õppetunni ulatuses. Muus osas toimub õppimine iseseisvalt.

VIII Gümnaasiumi lõpetamine

8.1. Gümnaasiumi lõputunnistus väljastatakse õpilasele:

8.1.1. kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;

8.1.2. Kooliastmehinnete väljapanemisel võib õpilasel olla kuni kaks kursusehinnet „puudulik“ või „nõrk“;

8.1.3. kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid;

8.1.4. kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami. Direktori käskkirjaga võib lugeda koolieksami sooritatuks, kui õpilane on tõendanud, et on omandanud kooli õppekavas ettenähtud teadmised ja oskused väljaspool kooli, näiteks rahvusvaheliste olümpiaade raames, olles sooritanud mõne rahvusvaheliselt tunnustatud testi või muul taolisel viisil.

8.1.5. kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina;

8.1.6. haridusliku erivajadusega õpilasele, kellele on koostatud koolivälise nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalne õppekava, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada gümnaasiumi lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” §30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale;

8.1.7. Gümnaasiumi lõpetanuks loetakse ekstern, kes on sooritanud lõikes 3 nimetatud eksamid ning aineksamid nendes kursustes, milles tal puuduvad kursuste hinded või milles ta ei ole tõendanud teadmisi ja oskusi varasema õpi- ja töökogemuse arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses. Kooli lõpetamisel eksternina võimaldatakse lõpetajale kooli poolt juhendatud õppetegevust kokku vähemalt 15 arvestusliku õppetunni ulatuses. Muus osas toimub õppimine iseseisvalt.

IX Käitumise ja hoolsuse hindamine I-III kooliastmes

- 9.1. I-III kooliastmeni hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust.
- 9.2. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Hoolsuse hindamisel on aluseks õpilase suhtumine õppeülesannetes: kohusetundlikkus, töökus, korrektsus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- 9.3. Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega *eeskujulik*, *hea*, *rahuldav*, ja *mitterahuldav*.
- 9.4. Käitumist ja hoolsust hinnatakse I-III kooliastmeni 1.-4 klassis kaks korda ja 5.-9. klassis kolm korda õppeaastas ning õppeperioodi lõpul.
- 9.5. Õpilase mitterahuldava käitumishinde otsustab klassijuhataja koos aineõpetajatega.
- 9.6. Käitumise hindamine.
 - 9.6.1. Käitumishindega *eeskujulik* hinnatakse õpilast, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt, järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme igas olukorras.
 - 9.6.2. Käitumishindega *hea* hinnatakse õpilast, kes täidab kooli kodukorra nõudeid ja järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme.
 - 9.6.3. Käitumishindega *rahuldav* hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab kooli kodukorra nõudeid, järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, kuid kellel on esinenud üksikuid eksimusi.
 - 9.6.4. Käitumishindega *mitterahuldav* hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetaja nõudmistele, puudub õppetööl põhjuseta ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata mitterahuldavaks ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.
- 9.7. Hoolsuse hindamine
 - 9.7.1. Hoolsusehindegaga *eeskujulik* hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas, korrektne ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
 - 9.7.2. Hoolsusehindegaga *hea* hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel.
 - 9.7.3. Hoolsusehindegaga *rahuldav* hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel, ei õpi oma võimete kohaselt.

9.7.4. Hoolsushindega *mitterahuldav* hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult.

X Hindamisest teavitamise tingimused ja hinde vaidlustamine

- 10.1. Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtted ja kord on kättesaadav kooli kodulehel dokumentide all.
- 10.2. Hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilastele klassijuhatajad, klassi- ja aineõpetajad õppeveerandi alguses, lastevanemate koosolekul ja arenguestlustel.
- 10.3. Õpilasel ja vanemal on õigus saada teavet õpilase hinnete kohta eKoolist, klassijuhatajalt ning klassi- ja aineõpetajalt. Põhikooli õpilastele väljastatakse paberil vormistatud klassitunnistus iga trimestri lõpul ja gümnaasiumiastmes õpinguraamat kaks korda õppeaasta jooksul.
- 10.4. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilasele klassijuhataja õppeaasta algul.
- 10.5. Kui õpilasel ja tema vanemal ei ole võimalik saada teavet hindamisest e-kooli vahendusel, siis saavad nad koolile esitada vastava teabenõude. Õpilase ja/või vanema teabenõude alusel antakse õpilasele teavet hindamisest e-kooli väljavõttena ja väljavõtte e-koolist toimetatakse õpilase kaudu vanemale kätte.
- 10.6. Neile 1.-9. klassi õpilastele, kellel puudub eKooli kasutusvõimalus, koostavad klassijuhatajad hinnetelehed üks kord trimestris arvestusega hiljemalt kolm nädalat enne trimestri lõppu.
- 10.7. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
- 10.8. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.